

A'
KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Költ *Bétsben*, Szent György' Havának (Ap-
 rilisnek) 17-dik napján, 1927.

Béts.

A' múltt Kedden (April. 13-dikán) nem
 adhatott — audientziát ö Felsége. Más
 napra halasztotta tehát, a' midön reggeli 7
 órától fogva, egész dél-utáni két óráig
 állott talpon; 's úgy halgatta-meg a' hozzája
 folyamodott ügyes-bajosokat.

A' *Török* Követ' Emberei, ma akarnak
 próbát adni a' lovaglásból, dárda-hányás-
 ból, 's más egyéb efféle gyakorlásokból,

P p

Austr.

Ausztiai Belgyiomból, tegnap előtt estve érkezett ide *Károly Fő Hertzeg*.

Nevezetes egy tzeremónia tartatott itt ezen hónapnak 10-dikén, a' mellyen jelen volt, sok más Méltóságokon kívül, ő Fels. a' Királyné is, a' *Toskánai Nagy Hertzeggel*, *Antal*, és *János Fő Hertzegekkel*, *Mária Clementina*, és *Mária Amália Fő Hertzeg*. *Allzonyokkal*, 's *Saxoniai Antal Hertzeg*, és Hertzegnével együtt. Az úgy nevezett *Német (Teutonicus) Rend' Vitézei* közzé vétetett fel t. i. az említett napon, *Pellegrini* gyalog Regementbéli Kapitány Gróf *Sinzen-dorf Károly*. Talpig fekete alsó 's felső ruhában vezetett bé ezen Gróf Úr a' Rend-Templomába, a' régi Vitézek által. Tsupán a' haja, melly nem volt bé-fonva, hanem szabadon le-eresztve, ékesítettett fejr pántlikával. A' szent Mise' kezdődésével, bevezettetett a' segrestyébe, holott is talpig fényes pántzélba öltöztettetett, 's fejébe sisak tétetett, mellynek tetejéről magas tollak lengedeztek hátra felé. Illy formán öltözködve, és egy nagy olvasót kezében tartván; ki hozatott a' segrestyéből, 's az Offer-torium után le vétetett a' vitézi kard is az oltárról, 's fel köttetett az oldalára, mellyet ki vonván hüvellyéből Gr. *Harrach Aloysius* Úr, az *Ausztiai Német Vitézek' Kollégio*-mának Feje, reá ütött azzal háromszor az új Vitéz' két vállára. A' Vitézzé való létel' tzeremóniájának több részei közzül való volt az is, hogy le feküdt az új Vitéz artzal, és kezét ki terjesztve a' földre, 's úgy maradt mind addig, míg a' Minden Szentek' Litániá-

niáját el énekelték. Végtére, rendre ölelték 's tsókolták egymást a' Vitézek, az új Vitézzel együtt. — A' Templomból, Gróf *Harrach* Ur' palotájába lett a' menetel, a' hol is szokás szerént el olvastattak az új Vitéz előtt a' Rend' törvényei. — A' Német Rend, *Palestinában* fundáltatott *Valpot Henrik* által, 1190-dik esztendőben, a' Bóld. Szüz' tiszteletére, 's szolgálatjára, a' honnan *Mariánusnak* is neveztetett ez a' Rend. Minekutánna ki hajtattott a' *Saracénusok* által *Palestinából*, *Ptolemais* Városába vette magát; onnan *Német Országba* jött, a' hol a' 13-dik századtól fogva, egész a' 16-dikig bírta *Prussziát*, *Livoniát* (*Liefland*), és *Kurlandiát*. Még most is sok jószágai vagynak, hanem szerte széllyel *Német Országban*, 's *Alsátziában*. A' Rend' Fő Mesterének (*Hoch- und Deutschmeister*) többre megy esztendőnként a' jövedelme száz ezer tallérnál. Most a' Fő-Mesterséget, Fő Hertzeg, és *Kolóniai* Választó Hertzeg *Maximilián* viseli, kinek Koadjutorává tétetett *Jósef* Fő Hertzeg. — Bizonyos Kollégyiomokra vagyon fel osztva a' Rend, 's ezen Kollégyiomok azokról a' Tartományokról neveztetnek, a' mellyekben jószágai vagynak a' Rendnek. Minden Kollégyiomnak vagyon különös Feje, de a' ki a' Fő Mestertől függ. Harmincz izig kell meg mutatni a' maga *Német* Nemesi származását, a' ki Tagja kíván lenni a' *Német Rendnek*. A' mi a' Vallást nézi, nem csak Katholikusok, hanem *Évangélikusok* is lehetnek Vitézekké, és az *Évangy. Vitézek* meg is házasodhatnak; de a' Katholikusok

nem. — A' Rend' tzimere: egy fekete kereszt, mellyen kissébb formában egy arany kereszt vágyon ki-formálva. Az arany kereszt' 4 szegletein, liliomok szemléltetnek; a' közepén pedig két fejű sas. A' Vitézek, innepi alkalmatosságokkal fehér köpönyeget vesznek magokra, mellyre ezüst szélű fekete kereszt vágyon varrva. Közönségessen fekete keresztet szoktak viselni az öltő ruhájoknak bal részén.

Ezen folyó hónapnak 14-dik napján, reggeli kilentz és tiz óra között végezte ditső életét, ama' mély tudományú, nagy érdemű, és nem tsak *Europában*, hanem a' föld' golyóbissának más részeiben is esmeretes nevű Hazánkfia T. *Hell Maximilián* Ur 72 esztendő korában. Halálát, mellyet a' mértékletes élet által tartóztatott hátra olly sok szép ideig, okozta a' száraz betegség. — *Selmetzbánya* ditsekedhetik, ezen nagy Embernek belőle lett származásával; ditsekedhetnek a' hajdan fel-állott *Jésus-Társaságának* még életben lévő Tagjai is, hogy ez, egy vólt az ő számok között. — Minekelőtte *Bétsbe* hozatott vólna, hogy itt az *Égről való tudományt* tanítsa, 's Égi vizsgálásokat tegyen: hasznosan tanított vólt már az előtt mind a' két *Magyar* Hazában. Meg-betsülhetetlen munkái kézben-forgóbbak, hogy sem mint szükség vólna azokat említenünk. Kár, hogy ezeknek számát nem nevelhette azon Utazásnak le-írása, mellyet tett *Hell* Ur, a' *Dániai Király'* költségen 1769-dik esztendőben, szintén a' jeges *Tenger'* partjára *Vardehuusba*, a' holott el-
kö.

követett égi vizsgálásai által, egész erőben meg-felelt a' felöle való nagy reménységnek. Említett Utazását 3 Részekben szándékozott ki-adni, rézre metzett sok szép táblákkal együtt, mellyek nagyobb részént már készen vagynak. A' *Magyar* Nemzetnek, nem csak azért lehetett volna kedves ez a' munka, hogy *Magyar* Hazafi irta; hanem mivel a' *Laponiaiaknak* a' *Magyarokkal* való nagy hasonlatosságokról sok Értekezéseket foglal magában; melly Értekezéseknek ki-dolgozásában annál szorgalmatosabban forgolódott *Hell* Úr, mivel Nemzetét igen szerette: melly drága indulatját gyakran tapasztaltatta velünk. — Melly igen örült, midőn *Magyar Ország*nak közönséges, és különös Mappáit mutattuk néki Anyai Nyelvünkön! Hasznos tanáts-adásival, 's útásításival sokat segített bennünket; 's mi valóban mondhatjuk, hogy igen sokat vesztettünk benne. De vesztett az egész tudós Világ; vesztett a' szegénység is, mellynek tehetsége szerént gazdagon alamisnálkodott. — A' *Dániai*, és *Lengyel* Királyok is fogják fájlalni kétség kívül *Hell* Úr' halálát, úgy-mint a' kit életében sok szép ajándékokkal, és levelekkel meg-tiszteltek. — Tegnap délutáni öt óra tájban adatott meg nékie az utolsó tisztesség. Nem vólt ugyan olly pompás a' halotti tzeremonia, mint a' *Reynoldsé* *Londonban*, mellyről H h árkusunkban emlékeztünk; de valóban *Anglus* Lelket mutatott egy ide való Iffjú Méltóság — B. *Benchler* — a' *Hell* Úr' hideg tetemeinek meg-tisztelésében; mert azokat meg nem

engedte a' *Bétsi* közönséges temetőbe temet-
tetni: hanem, mint valamely drága kintset,
Mödling Mező-városa mellett lévő *Intzes-*
dorfi jószágába vitette, 's ott takartatta el.

Magyar Ország.

Nyiregyházáról (Szabolts - Vármegyéből),
Aprilisnek 6-dikán.

„Itt most jó, és kellemetes tavaszi idők
járnak, úgy hogy már a' heverő marháknak
a' szénára kevés szükségek vagyon. — A'
gabonának az árra, ezen a' részzen most is
olly óltsó, mint az aratáskor vólt; de a'
hús, és szalonna, a' marhák' drágasága miá,
minden ruházattal együtt nagyon drága.
Bártsak a' F. Kormányozó Székek, a' sze-
gény szántó-vetők' 's gazdák' könnyebbsé-
gére, a' mester-emberek' rendetlen nyere-
ségetek méltóztatnának meg-határozni. —
A' nevezetesebb újságok körülöttünk ezek:
A' Hegyallyán, *Tokajban*, a' múltt 1791-dik
esztendőnek vége felé, egy 60 esztendő
Asztalos Mesterembernek, magánál ifjabb
harmadik Feleségétől, ép, és eleven három
gyermekai születtek egyszerre, kik mind-
nyájan az Annyokkal együtt fissek, és
egésségesek. — Néhai Tek. *Ibrányi Miklós*
Vice Ispány, és Konsiliárius Urnak ritka
példájú kegyes Özvegye, Mélt. *Ajnátskői*
Báró Vétsey Mária Asszony ö Nsága, ezen
hónapnak negyedik napján érte el kedves,
és ártatlan életének tsendes végét; hagyván
maga után olly jó Keresztyén, 's Hazafi
Magzatokat, kik már mostan is valóságos
Osz-

Ofzlop - Emberei kezdenek lenni Tek. Ns Szabolts Vármegyének. “

Pestről, April. 12-dikén.

„Mélt. *Németh János* Úr helyébe, nem Iffjú Tek. *Végh Péter* Úr, Ns *Fejérvármegye* Fő Notáriussa lett Personálishi Itélőmesterré (*Protonotarius Personalititius*), a' mint ezt előbbi Levelemben irám; hanem T. *Majláth György* Úr, eddig a' Tek. Kir. Táblának rendkívülvaló (*supernumerarius*) Assessora, kit is Personálishi *Ürményi* ő Excell. ja maga nevezett leg-ottan a' törvény szerént Itélőmesternek, mihelyest hírével esett, Mélt. *Németh* Urnak Direktorrá való tétetése.

A' *Pesti*, és *Budai* Magisztrátusok, mind a' két Városban számba vétették a' házakat, az úttzakat is tsináltatják, 's szüntelen tisztozottatják, a' Koronázás' tzeremoniájára.

A' Magyar Játékok' állapotjáról most többet nem irhatok, hanem hogy a' hid előtt a' *Budai* részén már sok esztendőktől fogva álló nyári Teátromban fognak tartatni; 's April. 20-dikán lesz az első jádzás. A' Jádzók' száma még eddig 13 Férjfiú, és 5 Asszonyi Személyekből áll.

Ns *Nógrád Vármegyéből*, Mél. Konsil. és első Vitze Ispány *Muslay Antal*, 's Tek. második V. Isp. *Gyürky István* Urak fognak küldetni a' jövő Diétára. “

(M. Cons. *Darvas Ferentz* Urat, *Jósefnék* találtam vólt irni minapi levelemben.)

Erdély Ország.

Kolosvárról, Mártzius' 27-dikén.

„A' ki azt írta az Uraknak, hogy Püspök ő Excellentiája, német nyelven tart.

tartja a' maga prédikáttzióit: az, igen el-
 árulta magát, hogy nem szokott másokat
 ki-rekésztetni maga meg-jelenésével, a' pré-
 dikáttzió-halगतásból. Igaz az, hogy né-
 metül is prédikáll ő Excell. ja a' Nagy-böjtön
 által minden Tsötörtökön az Anya, vagy is
 a' *Parochiális* Templomban; de prédikáll
 magyarul is minden Szeredán a' *Piárisiák'*
 Templomában, és ha talám nem olly tzifra
 ki-fejezésekkel is, mint ama' nagy *Magyar*
Cicero Pázmány Péter; de valóban hasonló
 buzgósággal. A' többek között egyszer a'
 Kormányzék' Ülése, Kedtől Szeredára halad-
 ván, 's annak a' szokás szerént négy óraker
 dél után lévén vége, szememmel láttam ő
 Excell. ját a' Konsilium-Házból egyenesen
 a' Templomba menni, és minekutánna el-
 végezte a' prédikáttzióját, azután ment hat
 óra tájban haza ebédelni.

A' Fő Kormányzéknel annyi most a'
 dolog, hogy noha az Üléseknek rend szerént
 délutáni három 's négy óraker szokott
 végek lenni: még is a' *Judiciale Exhibitu-*
moknak referálására (az Alsóbb - Törvény-
 széki határozásoknak a' Kormányzék eleibe
 való terjesztésére), 's kivált a' processusok'
 el-látására, vagy meg-visgálására, nem
 igen jut idő; úgy hogy Gubernátor ő Kegyel-
 messége' távol-lététől fogva (mellynek már
 6-dik hónapja) ha jól emlékezem, hat vagy
 hét processusnál több nem referáltatott;
 van pedig referálatlan szaporább ötvennél,
 és még több is gyűl. — Nem tudjuk, ha
 le-érkezik é ő Excell. ja első Májusra, a'
 mikorra vagyon tudni illik határozva, a'

Ha-

Határnok - Katonaság' dolgában ki-nevezett *Mixta Kommisszió'* első Ülése; melly Kommisszió'nak Préseséül ő Kegyelmessége rendeltetett.

A' Fő Kormányfő, azt parantsolta vala tavaly az *Exaktorátusnak*, hogy a' *Camerátikumokat* (Kamarai dolgokat) is deákúl folytassa. Ezen rendelés eránt jelentést tett az *Exaktorátus* az Udvari Kamarához, 's egyszersemind eleibe terjesztette, hogy a' deák nyelv nem olly alkalmas az említett dolgok' folytatására, mint a' német; mellyhez képest azt a' végezését küldötte le közelébb az Udvari Kamara az ide való *Thefsaurariátusnak*, hogy a' *Kamerális Exaktorátus*, valamint hajdan: úgy ezután is németül folytassa a' dolgokat."

A' Svéd Király'

élete, mellyet olly sok tüzes ágyúk kémélének meg a' közelébb múltt *Orosz* háborúban: tsak ugyan áldozatja leve a' gyilkos *Ankerström'* pisztolyának. A' múltt Pénteken hozá t. i. egy *Stokholmi Kurir Bétsbe* a' szomorú tudósítást, hogy *III. Gustáv* Márt. 29-dikén valósággal meg-hólt; 's az igazgatást a' *Südermannlandi* Hertzeg viszi már addig, míg az Iffjú Király, a' ki most 13 éftendős, Ember-korra jutánd, az az, a' meg-határozás szerént, 19-dik éftendöbe fog lépni. — A' Nép, ki-mondhatatlanúl meg-indúlt a' Király' esetén, 's félő, hogy az ebből származott neki-keseredése, dühösséggé ne vállyon. — Hogy ezen félelem, fundamentomon épül: meg lehet onnan itél-

itélni, hogy Mártz. 19 dikén reménység vólt még a' Király' életéhez, 's már akkor olly rendelést adott - ki a' Király' nevében az Igazgató Tanáts, mellyből ki-tettzik, hogy a' Nép nagy zúdulásban vólt. Ezen rendelkezésnek egy részét kívántuk ide iktatni, melly is így következik: „Nyomos reménységünk vagyon felöle, hogy minekutánna már a' bünösöknek egy része el-fogatott, 's a' Törvényfzék által kérdöre vonatott: ezen történetnek mind kezdete, mind egész folyamata tökéletes nap - fényre fog hozódni; tsak hogy azzal a' tsendességgel, 's törvényes renddel tétessenek körülötte a' lépések, a' mellynek követésére határoztuk mi magunkat; de nem titkolhatjuk, hogy nekünk alkalmatosság szolgáltattott az attól való tartásra, ne talán a' mi hív Alattvalóinknak szerezettek, és buzgóságok olly tüzességgé vályou, melly a' bünösöket ki-vehetné a' Törvényfzék' kezei közzül, 's ennél fogva a' gonoltság' valóságos miben-létének ki-tapogatását, melly kiváltképpenvaló módon meg-kivántatik a' mi magunk, és a' mi kedves Alattvalóink' tsendességére, 's bátorságára, meg akadályoztathatná. Ezen okból, valamint arra nézve is, hogy az ártatlanok erőszakot ne szenvedjenek, úgy parantsoljuk, mint leg főbb próbáját a' szerezettek 's engedelmességnek; és kívánjuk a' mi hív Alattvalóinktól, hogy magokat egész tsendességgel visellyék; a' míg a' Törvényfzék' vizsgálásai fognak tartani, sehol ne isportozzanak, hanem várják el békességes türéssel, mire határozza a' Svéd Törvény, mellynek

ól.

óltalma alatt vagynak ők mindnyájan, 's fognak maradni, azoknak sorsokat, a' kik vétkeseknek találtatnak, 's légyen bizonyos felöle kiki, hogy Mi, a' mi Kir. kötelességünk szerént, 's a' mi hív Alattvalóink' Szeretetekkel való meg-elégedésünkből abban az erőben fogjuk a' bünösök ellen végre hajtani az Ország' törvényeit, a' melly erőt az Isten, 's a' mi hív Alattvalóink adtak kezünkbe." — A' Nép' le-tsendesítéséért tselekedte egy részént a' Kormányozó Tanács kétttség kívül azt is, hogy egy *Conjurátus*-nak (öszve-esküdtnek) fel-fedezéséért 4 ezer tallért tett fel jutalmúl. — Ezen előadott két rendelések, Mártz. 19-dikén tettek közönségesekké. — Mártz. 20-dikán azt hirdettette meg az Igazgató Tanács, hogy valaki estve megy az úttzán, egy kis lámpást tartozzon vinni magával; de a' lámpás úgy nevezett vak lámpás ne legyen. A' ki valamely zenebonánál, verekedésnél, csoportozásnál 's a' t. lámpás nélkül találtatik, mint gyanús el fogatik, 's árestomba vitetik. — Éjjel nappal vigyázók járnak a' Várost, és hogy valamely könnyebbülése lehessen a' Katonaságnak 's Polgárságnak: a' Király Regementjéhez tartozó Vadász - Korpus, melly 300 Emberből áll, *Stokholmba* hivattott *). — Mártz. 22-dikén újra meg-intették a'

*) *Néhány Svéd Regementekről azt írják, hogy mihelyt hírekkel esett a' Király' meg-lövetése, hivatlan is mindjárt Stokholm felé indultak.*

a' *Stokholmiak*, hogy tsendessen várják a' Törvényszéki vizsgálásoknak ki-menetelét, 's meg-parantsoltatott, hogy senkit ki ne botsállanak a' Városból passzus nélkül; hasonlóképpen a' további rendelésekig bé se botsállanak senkit; hanem ha különösen hivattatik valaki a' Királytól, vagy Kurirúl küldetik: mindazáltal ez a' tilalom nem terjed-ki, a' Tartomány - béli Kommuni-tásokra.

A' gyilkos *Ankerströmről* azt olvassuk, hogy egyggy ő a' nagy jószágú Urak közzül, 's igen szerentséssen házasodott. Márt. 20-kán költ némelly *Stokholmi* Levelek szerént, ki-vallotta vólt már akkor az öfzve-esküvést, 's annak tzellyát is. Ezen vallás - tétel szerént, száz tizenegy Nemesek esküdtek öfzve, kik rész szerént széllyel a' Tartományokban lakoznak, rész szerént a' fő Városban. 36 tzikkelyekből állott a' *plánumjok*. Ki vólt köztök tsinálva, hogy ha a' Királyt szerentséssen meg-folzthatták vólna életétől: tehát mindjárt azután a' *Südermannlandi* Hertzegnek, úgy nem különben a' Király' hív Követőinek: *Taube* és *Armfelt* Generálisoknak; *Kuuth* és *Hakanson* Báróknak, 's több illyeneknek is el üttették vólna a' fejeiket, 's a' Városban meg - hordoztatták vólna. A' Seregek' kormányozását, Királyi Testörző-Oberstlieut. *Liliehorn* vette vólna által, az, a' ki a' név nélkül való intő levelet botsátotta a' Királyhoz. A' Korona - Örököse, meg-hagyatott vólna életben, és a' trónusban; hanem olly határok közzé szorítottott vólt

vólna a' hatalma, hogy tsupán azt hájt-
hassa végre, a' mit a' Rendek el- végeztek.
— Eggy újjabb, t. i. Mártz. 23-ikán költt
Stokholmi Levél meg nevez némellyeket az
el-fogattak közzül, úgymint: Iffjú Báró
Ribbinget, Iffjú *Horn* Grófot 's a' t. Meg-
nevezett egyet olyat is, a' kitől, ha meg
nem ölte vólna magát: leg inkább ki lehe-
tett vólna tanulni az öszve- esküvésnek
egész mivoltát. Ez vólt *B. Bielke*, a' ki a'
közelébb múltt Ország- Gyűlésben Királyi
Titoknokból, a' Státus' Számtartó Tanáttsá-
nak Tagjává választatott; de mérget vett-
bé, melly tselekedetének azt az okát adta
halála előtt, hogy ennél fogva meg mene-
kedjen a' lelki- esméret' furdalásától, és ne
kénteleníttessék ki- vallani az öszve- esküvés'
részeseit, 's az azt tárgyazó dolgokat.

A' meg- hóltt *Svéd Király'* erős lelküsé-
gének eggy igen különös példája az is, hogy
midön meg- lövetése után eggy óldal- szobába
vitetett vólna a' tántzoló palotából, 's vette
észre, hogy *Gen. Armfelt* egészen el- sárgúlt,
és egy szót sem tudott szólani; meg- fogván
a' kezét, így szólott hozzája: *No Barátom!*
mi lelte az Urat? ne illetődjön- meg olly
nagyon. Hiszem tudja az Úr maga tapaszt-
alásából, mi légyen egy seb.“ Ezzel le-
ültette a' Generálist maga mellé, 's paran-
tsolta, hogy eggy pohár vizet adjanak néki.

Szárdiniának fő Városában *Turinban*,
nagy lárma vólt a' múltt hónapnak 25-kén,
mellyre, holmi nap- számosoknak, 's korhel
be-

betyároknak, a' Tanulókbba való veszések szolgáltató első alkalmatosságot Mártz. 18-dikán. A' Tartományi Kollégyiomhoz öszve tódúlt, és dühösködő nép-sepredékét, feles számú gyalog és lovas Katonaságnak kellett széllyel verni. A' leg-vakmerőbb zshiványok közzül, négyen le-lövettek. — Mártz. 27-dikén meg-hirdettette a' Tanáts, hogy a' tsoportozások újra meg-tiltatnak; és a' Katonaságnak parantsolat adatott ki, hogy az említett tilalom ellen vétőkre mindjárt tüzet adjanak.

Anspach és Bayreuth

Tartományainak, a' *Prussziai Király'* részére lett közelébbi el-foglaltatások' alkalmatosságával, némelly erőszakoskodások történtenek azért, mivel a' *Prussziai Király'* Emberei, olyan helyekre is ki akarták a' magok Fejedelmének uralkodói jussát terjeszteni, mellyek, egy vagy más tekintetben, a' fenn nevezett két Tartományokhoz tartoztak valaha. — Békesség' kedvéért tehát olly nyilatkoztatást tétetett a' *Prussz. Király* Mártz. 24-dikén a' maga *Regensburgi Követe* által az ott lévő Követeknek, 's különösen azoknak, kiknek *Principálissaik* (Küldőik) a' *Frankóniai Kerületből* valók, mellyben vagynak t. i. *Anspach*, és *Bayreuth* Tartományai is; hogy ő (a' Király) nagy megilletődéssel értette az el-követett kedvetlen dolgokat, 's erőszakoskodásokat: ő azokat tellyességgel helybe nem hagyja, és kész mind azoknak eleget tenni, valakik megbántattak az ő részéről.

Még

*Még itt is következik valami, a' Svéd dol-
gokról.*

A' közelébb múltt Ország - Gyűlés, ko-
ránt sem folyt, 's végződött olly szép sze-
rént, és tsendesen, a' mint némelly magá-
nos tudósítások hirlelték. Minthogy a' Király
semmit se engedett vólt meg nyomtatásban ki
adni az Ország - Gyűlésről: e' vólt az oka,
hogy nem lehetett semmi különöst meg - tud-
ni, a' Gyűlésbéli ellenkezésekről. Most írják
már, hogy a' Király' kívánságai ezek vóltak:
1.) Kötelezze magát arra az Ország, hogy
esztendőnként egy millió, és száz ezer lat
ezüst mazzát fog adni nékie 2.) Hogy az ő
magános adósságait ki fizeti. 3.) Eggyez-
zenek meg benne a' Rendek, hadd vehessen
fel ő az Ország' kontójára, újjólag tíz mil-
liót. — A' Rendek, nem állottak egyéb-
re, hanem hogy 3 milliót vehessen fel költsön a'
Király. — Azt is akarta a' Király a' mint írják,
hogy az ő általa fel állított Igazgatás mód-
jának változhatatlansága, Ország fundamen-
tomos Törvényvévé tétetessék; de a' Tartom-
mány Marsalja Gr. *Kuuth* nem állott reá
ezen akaratra a' Királynak, 's eleibe adta
néki, hogy ha szándékának végbe vitelét
sürgetni fogja; sok hiv szolgainak életét
teszi ki veszedelemre. A' Tartomány' Mar-
salljának tselekedete annyira tettett az ügy
nevezett Oppozitiónak (Ellenkező félnek)
hogy egy feles számú Deputátziót küldött
a' Landmarsal Házához, melly meg - kö-
szönje annak patriotismusát, 's kérje meg,
hogy adja által a' *Képét*, hadd függesztethes-
sék.

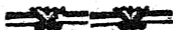
sék fel az, a' Nemesek házába, azon derék Emberek' Képeik közzé, a' kik érdemesekké tették magokat a' magok Rendjek eránt. — Minekutánna el - végezte vólna a' reá bizott dolgot szóval a' Deputátzió: fel - emelte a' régi *Svéd* szokás szerént a' Marsalt, 's nagy *vivát* kiáltozások között körös körül tántzolt vele a' házban. — Irják végre azt is, hogy azt sem várta a' Király, hogy alájok irják magokat a' Rendek az Ország - Gyülési végzéseknek; hanem hirtelenséggel bé - fejezte a' Gyülést; mellynek a' vólt az oka, hogy egymást érték a' Kurirok, kik mind azt a' hírt vitték *Geflébe* a' Királynak, hogy nagy mozgások vagynak *Stokholm* Városában.

A' *Frantziák*, igen rútúl vesztegetik egymást.

Új módi Leány - kérés.

Egy *Hamburgi* 30 esztendős, szép természetű, négy ezer tallér jövedelmű, 's néhány esztendők múlva 13000 forint Kapitálissal birandó, 's a' tudományokban járatos *Férjfi*, ki hirdettette az Újjságokban, hogy ő egy derék származású, vagyonos, és jól nőtt *Iffjú Leányt* kívánna magának *Feleségül*. Meg nevezte az Embert is, a' kihez; és az időt, a' meddig jelenthetik magokat a' *Felesége*knak való szépek.

(*Egy árkus Tóldalékkal.*)

T Ó L D A L É K.

A' Magyar Hírmondónak Aprilis' 17-dik napján 1792-ben költt árkusához.

Fejérvárról, Sz. György Havának 3dikán.

Nem olvasta az, Magyar Ország Hístóriáit, a' ki kétségbe merné hozni, a' Magyar Nemzetnek, Királyai eránt viseltető szerepét, és tiszteletét. Ujj bizonyosságát adta ezen nemes-Lelkűségének ditső Nemzetünk Néh. édes Atyánkhoz F. II-dik *Leopold* Királyunkhoz mind életében, mind halálában meg bizonyított indúlatjával. Valahová érkezett Hazánkban, ezen kegyes Felségnek véletlen haláláról való hir: mindenütt szív dobbantó, könnyeknek záporát árasztó, és gyászos halotti pompákat eszközlő hir vólt az. A' vólt különösen e' mi Városunkban, és Megyénkben is, a' hol jó Püspökünk M. *Milafsin* Miklós Ur a' Kánonok Urakkal lett tanátskozás után, Királyunk halálát nagy meg illetődéssel adta tudtára Iftentől gonvifelése alá bizott nyájának, 's meg hagyta, hogy három napokig tartó halotti inneplések által, adják meg az utolsó tisztséget ditsüilt Királyunknak.

Itt *Fejérváron*, egy *Gyász alkotvány* is emeltetett a' Szentegyházban, melly sok egő gyertyákkal, az ide alább következő Fel-írássokkal, 's ábrázolásokkal ékesítettett. — Böjtmás Havának 27. napján kezdődött a' halotti Inneplés. Püspök ő N. kinek az Isteni szolgál-

latokban való épületes buzgósága különben is esmeretes, maga tartotta ez nap az oltári áldozatot. Ezt követték az Anyaszentegyháznak rendes szokása szerént való Absolutiók, a' Gyász alkotványnak mind a' négy részeinél. Végbe menvén ez is, olly szívre ható módon éneklettek tábori musika mellett, azon iffjak, kik a' H. *Eszterházi* Antal Reg. jéhez neveltetnek, hogy a' jelenlévőket mind meg-könnyeztették. — Más nap Fő T. *Mező-Szegedi* Szegedy Pál Ur tartotta a' halotti Misét, a' ki *Esztergomhoz* közel Sz. *Benedek* Apátura, és Káptalanbéli Lector Kánonok, Püspöki Vikárius, és Auditor Generális: harmadik nap pedig Fő Tiszt. *Wlafsits* József Káptalanbéli Custos Kánonok Ur, és a' *Duna* szigetében Sz. *Jakab* Apátura, a' ki fő eszköz volt a' Gyász-alkotvány' készülésében is, mellyhez hasonlót nem láttak még itt ekkoráig. A' Requiem végeztével, említett Fő Tiszt. *Szegedy* Pál Ur tartotta a' *Sacrum Gloriosumot*. Az Inneplés két utolsó napjain mind végig jelen volt Püspök ő Nagysága az Isteni szolgálaton. — Az Absolutziókat a' Kánonok Urak végezték.

A' Gyász Alkotványt ékesített Fel-írások, az 'Ábrázolásoknak elő adásokkal egygyütt így következnek:

Aeternitati.

Petrus: LEOPOLDUS. II.

Caesarum. Augustorum.

Filius.

Serenissimae. Mariae. Ludovicae. Hispaniae.

Conjux.

Im-

Imperio. Romano. et Regnis.
 Hunga; Bohem. Dalm. Croat. Slav.
 a DEO. datus.

Rex.

Quatuor supra decem Prolibus foecundus.

Parens.

Pius. Justus. Clemens. Munificus.

Princeps.

Tempore involuto, eoque brevissimo.

Bella minantia Composuit.

Pacem Regnis restituit.

Immortalitate Dignissimus.

Monarcha.

Inopinato mortis casu.

Conjux Reginam.

Pater charissima Pignora.

Imperator Imperium.

Rex Regna.

In maximo moerore reliquit.

Viennae in Austria Calendis Martii

Anno Salutis. M. DCC. XCII.

Regni II.

Aetatis XLV.

Conjugii XXVII.

cui

Moerens, Lugensque

Parentat.

Collegium Sacerdotum

Alba - Regalense.

* *

* *

* *

*In latere sinistro infra Virginem flentem
 quae Hungariam referebat.*

Heu fata! Titan Austriaci Poli

Regumque Phaenix Augustus occidit,

Q q 2

Nec

Nec flebili surgit sepulchro
 Hunniacos beet ut, Penates;
 Ah! dignus annos vivere Nestoris,
 Quin mille lustris, milleque saeculis,
 Aevoque ter dignus perenni,
 Orbis amor cecidit Augustus.
 Gens funde maestas Hungara lachrymas,
 Metam nec ullam pone doloribus.
 Ah! sortis ah. Vindex cupitae
 Augustus ecce jacet! gemendum est.

*

**

In latere dextro infra Genium flentem.
 Rex pius Hungariae jacet hac Leopoldus
 in Urna,

Cernere, quem sicco lumine nemo potest.
 Augusti tumulum cernens Gens Hunnica
 plange;

Morte Patris Patriae mortua vita tua est.
 Augustus cecidit, tristis Germania plange;
 Amissa Imperii quanta Columna tui!

Sed tu praecipue nutrix regalis alumni.
 Plange Ducem magnum, magna Vienna
 tuum.

Rex fuit humanus, comis sermone, be-
 nignus

Officio, castus mente, fideque pius.
 Dignus, ut et terra Hunc lugens defleret
 ademtum,

Quo posthac majus vix habitura decus.
 Haec, qui busta vides, nisi fleveris adve-
 na, saxi

Asperius quovis fragmine pectus habes.

Sym.

**

**

**

Symbola 7.

I.

Rosa marcescens

Cum lemmate:

Quam cito marcescit?

Augustus Caesar Divumque, Hominumque
Voluptas,

Vix oriens populis occidit orbis amor.
Flebile quis timuit fatum hoc vernantibus
annis?

Mors tamen hunc florem praepete falce
metit.

II.

Duo Corda.

Cum lemmate:

Corda populorum opes Principum.

Divitiae non sunt argenti pondus, et aurum,
Caesar opes populi corda vocare solet.

Corda habet Augustus, vivitque in corde
suorum;

Nam candor morum gratia, corda movet.

III.

Mors falcem tenens.

Cum lemmate:

Nulli parcit honori.

Sceptra pedo, famulosque suis mors Regi-
bus aequat,

Hac tumultata urna Principis ossa docent.
Falce senes, juvenesque sua mors falce tru-
cidat,

Sauciat haec Reges, Pauperibusque nocet.

IV.

Organum, ex quo mors maximam
fistulam excipit,

cum

cum lemmate:

Feralem dat fracta sonum.

Attoniti stupuere animi gemitusque sonabant,
Imperii quando prima columna ruit.
Dissona feralem cantu dant organa vocem,
Prima suo si sit fistula mota loco.

V.

Ventus arborem convellens

Cum lemmate:

Et levis aura nocet.

Arbor, ut innumeros, quae spondet florida
fructus,

A tenui vento stirpe revulsa perit.

Sic succisa jacet Patriae spes omnis in
herba.

Morte Patris Patriae, spesque salusque
jacet.

VI.

Virtus

Cum lemmate:

Post fata superstes.

Aeternum vives, terrae Germanidos Heros,
Laudis, extingvet nomina nulla dies.

Perpetuo vives; nam nescit funera Virtus,
Nec poterit Virtus vel tumulata mori.

VII.

Iustitia

Cum lemmate:

Cuique suum.

E folio Leges nuper dictatam eburno,
Ambulet ut recto fasque, piisque Gradu,
Prima tribunalis vix tango limina, jam me
Decussit rapidae saeva procella necis.

C. Rds. P. N. E. C. A. C.

Kas.

Kassáról Böjt más Havának 23-dikán:

Városunk, ezen hónap. 19-dikén kezd-
vén, három nap tartotta a' halotti ájtatossá-
got, boldogúlt jó Királyunkért a' nagy
Templomban. Első nap deák verseket is
olstogattatott a' jelen volt érdekesebb sze-
méllyeknek. Alkalmatosságot nyújtanak
azok nékem *) ezen itt következő néhány
soroknak irására:

*Felséges Második Leopold Királyunk'
halálára.*

Tsak most kezd vala fel-tetszeni hajnalunk;
És már a' komor éj újra reánk szakad. —
Kintsünk, édes Atyánk, fel-kenetett Fejünk
Pályáját le-futá; meg-hólt.

Nints többé Leopold! — Könyveid' árjai
Artzádról szomorún follyanak, óh Magyar:
A' méltatlan halál' vég' veszedelmiből

Újj életre hozód meg-hólt! —

Honnyodban idegen, számkivetett valál.
A' vádló hazugok, 's meg-tsalatás miatt —
Törvényid' Leopold és igaz ügyedet

Meg-vallá; le tevé hitét.

Óltalmokra, 's magát úgy viselé, miként,
A' tett alku szerént, egy nemes, hív, szabad
Országban köteles volt tselekedni. Szép,
'S országló Fejedelmeket

Intő példa! — Neved, tiszteleted, miként
Kezdett már Ez alatt nőni! — ruházatod

(Euró-

*) T. Prof. Baróti Szabó Dávid Urnak.

(Európának öröm-képe, tsudája) mint

Jött egyszerre megint haza! —

Nézzd, mostan mi, 's mi vólt, hajdani nyelv-
vedet:

Ez vólt fenn egyedül. — El vala már ez is
Kárhoztátva. — Le nem festem itt Hazánk'

Belső nagy zokogásait. —

Bé-zárlott ajakink ime ki-nyiltanak:

Nyelvünk' még azok is fel-vefzik, a' kiket
Német, Rátz — anya szült. — széltibe,
mindenütt,

Kell már a' magyar oskola.

Melly váratlan öröm! melly tsuda változás!

Mit gondolsz? nem egész Isteni tétel ez?

E' dolgot Leopold tette, Magyar, veled.

Ő tartotta-meg el vefző

Nyelved', melly neked egy Nemzeti bél-
lyeged. —

Hogy sem minden igaz, bölts, kegyes Attyai

Sok százak' folyaminn; tsak kis időkor is

Több jókkal szeretett - meg ő. —

Mit tett vólna tovább! — Itt hagyja dolgai,

Példás kezdeti közt! itt hagyja; 's nemzetünk'

Könyves gyálfba hozá. — Nints Leopold!

ki lessz

Bízod már ezután! ki lessz! —

Szünnyön-meg szemeid' zápora: végy re-
ményt:

Nem lettünk oda még: fenn van helyette még

Nagy magzattya, Ferentz: ez lészzen oszlopod,

Védőd, gondviselőd, Atyád.

Jól isméri hited', 's bajnoki karjaid';

Jól isméri nemes szíved', eszed', szabad

Léted', jussaidat, számtalan érdemid';

Minthogy róllok egész Világ

Szól

Szóll, 's fog szóllani, míg emberi nyom
lészen. —

Már országolni tud; tudgya, mi sértheti
A' Felségeket is; tudgya, hogy a' Magyar
Forr, 's érette halálra kész.

Már vég' tiszteletet tégy hideg hamv'nak.
Szívedben lakozott: sírja mi lesz egyéb,
Szívednél? — ide tedd; 's mond: Leopold! mivel

Kedvelt, így temet a' Magyar.

Palotáról Martiusnak 26-dikán

Említési érdemel reménylem az Uraknak bettses Hírmondójokban a' mi Dunamellyéki Evangyélika' Ekklesiánknak tegnapi gyász-Innepjek, mellyen ditsőült Királyunk II-dik Leopold' végső tisztelege megadására szomorú ajtatolságot tartottunk. Szóllottunk minnyájan ugyan azon egy Sz. Letzkéből, a' melly édes Atyám Fő T. *Hrabovszky* Samuel Superintendensünk által iratott ki az egész Megyében, úgymint a' CXVI-dik Sóltárnak azon szavaiból: *Térj meg én lelkem a' te nyugodalmadba; mert az Ur jól tett te veled. Mivel hogy meg-szabadítottad az én lelkemet a' haláltól, szemeimet a' könnyhúllatástól, lábaimat az eséstől.* Én ezen igékből arról a' sok jóról szóllottam, mellyet közlött velünk az Isten, boldogultt Királyunk II-dik Leopold által; hozzá tévén azt is, hogy éppen az a' sok jó, mellyet tett az Isten Leopold által Magyar Izráelünkkel, ennyhitheti hirtelen halálával okozott sérelmeim-

meinket. Öszve kötém a' fel-adott letzkével
 Elöljáró bevezetésben a' kesergő Jóbnak azon
 szavait: *Meg foszta engem az Ur az én di-
 tsösségemtől és az én fejemnek koronáját el-
 vevé.* XIX. 9. Elő adván, hogy illy keser-
 velen írhatja a' Felséges özvegy, jó Hitve-
 sének; az árvák kegyes Attyoknak, a'
 Magyarok jámbor Királyoknak, különösen
 a' Protestánsok halhatatlan érdemű jól-té-
 vőjöknek halálát.

Nagy - Körös Mart. 24-dik napján. Ké-
 vántam az itt következő Verseket meg küldeni
 az Uraknak. Ha látom, hogy kedvesen ve-
 fzi a' Haza, több munkáimat is közlöm vé-
 le az Urak által.

*Mártiusnak első napjára, vagy Felséges Ki-
 rályunk II-dik Leopold halálának szo-
 morú estvéjére írott versek.*

His saltem accumulatio donis; et
 fungor inani munere. Virg.
 Aeneid. VI.

Hazám! a' gyászt, mellyet alig vetkezél-le,
 Vedd fel újjra, 's talpig vond-bé magad véle.
 Kérd költsön forrást ama sós Mélységnek,
 Vond szemedre terhes fellegit az égnek,
 Úgy sírads sorsodat, mellyel ismét mára
 Lettél két esztendő Naómiból Mára.
 Meg holt jó Királyod, meg holt Leopoldod,
 El-húnyt benne vidám Napod, 's nyájas
 Holdod.

Igy lessz Éjj ez Élet világának Fele,
 'S Dél nélkül is estvét ér leg-szebb Reggele.

— Ki

-- Ki üresült vólt már a' Tél zuzmoráza'
 Hideg magazinnya, 's a' jegek Tárháza;
 Már a' Tavasz, a' Fel-támadás' vig Képe
 A' Nappal mindennap hozzánk érőbb lépe,
 Hogy mind annak a' mit a' Tél el-temetett,
 Friss lehelletével adjon újj életet;
 'S készült, hogy hasadván a' Felhők' karpittyá
 A' gyönyörű napok' kapuit ki nyittyá,
 Mellyekben a' Földnek lassan azt teremt Ő,
 A' mit rég' egy szóval, 's egy nap a' Teremtő.
 Ez újj Természetnek tapsoltunk elébe,
 Képzelvén mint ültet virágos ölébe,
 'S nekünk sok áldásit, melly böv kézzel osztjá,
 Mellyektől más Népek határit meg-fosztjá.
 Hát egy rettentőbb Tél mint a' természeti
 Ez újj örömnket melly gyászba temeti.
 Egyszerre bé borúl Reménységünk ege,
 Jöven napnyúgotról nem várt fergetege,
 S' egy leg szomorúbb Hir ülvén közepébe
 A' Hazát Királyunk' holtával tölté-be.
 — Mint mikor egy Ház nép benn alszik tsen-
 desen

Az Éjj, 's a' fáradság nyomván kéttzeresen,
 Azomba a' Házba bé sikolt valaki:
Ég a' Ház, ég a' Ház teteje oda ki.
 Fel retten, sir, jajgat, öröng a' Ház népe:
 E' Hirre Hazámnak ez az igaz Képe.
 E' Hirre, Mártzius' első estvéjére.
 Melly ki villámlott a' Föld négy szegletére.
 — Oh nap! melly ez Ország Napjával mentél-le
 Gyászosabb Nemzetet, mint mi, szemléltél e'?
 Sűrűbb éjjelt el-tünt világod tfinál e'.
 Mint mi ránk *Leopold* el-hunytával száll le?
 Mert Királya 's Attya Ő vólt ez Hazának
 És Forrása három Nép boldogságának.

Fe-

Fejére önként szált három Fő Korona,
 'S a' több Királyoknak leve Salamona,
 Böltsefségét, mellyről tanúk kik tsak élnek,
 Meg látni, el is jött Királya a' Délnek.
 — Söt Ő vólt (mert félek hogyha én halgatok
 Templomink kövei, majd ti, kiáltatok)
 Ő vólt Vallásunknak őriző Angyala,
 'S az Istennek ügye az Ő ügye vala;
 Tudván, a' Királyok kik ez úton mennek,
 Azok leg igazabb Képei Istennek.
 — Emlékezz rá Hazám! Néped miként nyöge,
 Sartzólván az Éhség' 's az Hadak ördöge.
 Söt már éppen e' két telhetetlen Fene,
 Nap-nyúgot, és Észak népire is mene.
 Ekkor, hogy mint régen ma is tsudát tégyen,
 Mond' Isten: *Leopold Magyar Király légyen.*
 E' szóra, oltári Mársnak mind le-dültek,
 Az Éhség Kányái mind széllyel repültek,
 A' Bövség Békesség menyből alá száltak
Leopold Király lett, 's ök néki szolgáltak.
 — Ő vólt az a' Titus, a' ki jobban örült
 Ha a' firó szemről egy könyvet le törült,
 Mint ha térden a' rab lántzra tett Szultánok
 Grátziát 'sámolya előtt koldúlnának.
 Ez a' Jótétemény bövséges zápora
 Vólt az Ő Világot hódító Tábora,
 Mellyel a' szíveket egy leg szebb pompába
 A' kunyhókból fogva vitte Udvarába,
 'S hány Jobbágya, annyi Országá vólt néki;
 Mert minden élő szív vólt Királyi Széki.
 Egy szóval még többször bánatnyára nem
 vólt
 Országának, hanem most egyszer hogy
 meg-hólt.

Öntsé

—Önts ki azért Hazám! önts a' bövkönyveket
 Halálára gyűjté Királyod ezeket,
 Mikor az Ő egész Uralkodó Élte
 Minden siralomtól szemed meg-kimélte.
 Sőt zárd Őtet Hazám érdemlett sirjába
 Ama port 's rothadást nem tudó Kriptába.
 Az az, Néki Sirja legyen néped Szive
 Az ő érte készült Isteni kéz' mive;
 Hogy a' Magyar, ki a' Hivségbe ditsekszik,
 Ússe Mellyét mondván: *Leopold itt fekszik.*
 — Bizz azomba Hazám; mert Éged fel derül
 Mihelyt a' Siralmak fellege ki derül.
 E' le ment Napodnak fenn maradtak Fényi,
 Tizennégy Magzati, a' Világ Reményi.
 A' melly Estvét az ég illy sok Fény sereggel
 Meg-tisztel, követi azt egy leg szebb reggel.

Kováts József

N. Körösi Prédikátor.

T u d ó s í t á s o k.

Sok helyekről írják hozzám, hogy a'
*Broughton Lexicon*a felöll való tudósításo-
 mat, az időnek rövid volta miatt, később-
 ben vehették, mint sem hogy vagy a' Tu-
 dósításban ki nevezett Collector Urakhoz,
 vagy pedig egyenesen magamhoz az emli-
 tett munkának első Darabjáért a' 2 Rh.
 forintokból álló elő fizetést, a' meg hatá-
 rozott Martius 19-dik napjára meg küldhet-
 ték volna; sőt sok Collector Urak, a' mint
 Postán hozzám küldött Levelekben írták, a'
 már nállok készen lévő pénzt, a' József na-

pi Pesti vásárkor vólt terhes út miatt, Pestre különös alkalmatofságon bé nem küldhették: azért jelentem a' Közönségnek, hogy a' kinek a' nevezett *Broughton Lexiconát* elő fizetésért meg-szerezni tetszik; érette a' 2. Rh. forintot, a' Tudósításban ki nevezett Collector Uraknál, a' jövő Medardusi Pesti vásárig, le-teheti: vagy pedig egyenesen hozzám R. Komáromba *Frankon*, vagy bizonyos alkalmatofságon meg küldheti. Külömben az előre nem fizetők, a' *Broughton első Darabját* 3. Rh. forinton alól nem vehetik meg. A' Munka a' Leopoldi Pesti vásárra el-fog készülni, 's ugyan akkor a' Collector Urakhoz le fog küldödni. A' pénz felől, mellyet valaki hozzám küld, bátorságban lehet: mert olly rendelést tettem, hogy ha véletlen halálom történik is; senki a' miatt kárt ne valljon. — Mellyet most környül állásival ki jelente nem, nem tartom szükségesnek.

Az elsőbb Tudósításomban meg nevezett Urakon kívül, előre fizetni lehet. *Balaton Füreden* T. P. Szép Gergely. *Török Sz Miklóson*. T. P. Tót Ferentz. *Dobszán* T. Maklári János. *Pakson* T. P. Szent Miklósi Nagy János. *Mohátson* T. P. Szent Pál *Diószegen* T. P. Fazekas István — *Berkiben* Tek. Fisc. Tsepán István — Uraknál.

Némelly T. Posta Mester Urak, noha közüllök kéresemmel egynek sem alkalmatlanoktam, vagy elő fizetést küldöttek, vagy magokat Collectoroknak ajánlották. Ezen jó Hazafjaknak szüvelségek arra bátorít, hogy munkámnak elő segéllésére, másokat

is bizodalmasan kérjek. Mellettem eshetõ költségeknek pótolására, ha kik Prae-numeránsokat szereznek, a' tízen eggyedik exemplar ingyen fog adódni.

R. Komáromban April 1. n. 1792.

Mindszenti Sámuel.

Az *Universa Historia Physica Regni Hungariae secundum tria regna naturae, concinnata a Joan. Bap. Grossinger Archidieoecesis Strigonienfis Presbytero* tzimü, 's 10 Részekbõl (Tomus) álló munkára-is nem késõ még elõ fizetni, a' Hazában ugyan az általunk két izben is le küldött Tudósításban meg nevezett Erd. Uraknál, itt Bétsben pedig *Stahel* könyvárosnál, kinél ezen munkára elõ fizetett Urak nevei között most Uralkodó I. Ferentz Királyunkét is nagy örömmel szemléltük a' napokban. Az elsõ 5 Részekért a' Praenumeránsok 4 for. 30 krajtzárokat fizetnek, 's mikor ezen Részeket kezekhez veszik, akkor a' más 4 for. 30 kr. fogják le tenni a' még hátra lévõ 5 Részekért. Kérettettnek az Erd. *Collector* Urak, hogy a' jövõ Pesti vásárra, az az Iuniusnak 3. napjára ne terhelteffenek a' bé szedet pénzt *Weber Simon Péter Könyv-nyomtatónak* Pestre küldeni, a' Hatvani kapun kívül fog lakni, kerékjártó Felner házánál.

Közöljük a' Magyar Museum II-dik Kötet-jének II-dik Negyedjébe iktatott Tudósításnak velejét:

Azon kisded *Szó-tár* nevezetű könyvetskémét, melly a' ritkább Magyar szókat az *A. B. C. rendi szerént emlékeztető versekben elő-adgya*, 's mellyet Kálsán 1784-dikben ki eresztettem vala; rövid *Lexicon* formában, folyó beszédben, meg-jobbítva, ki-akárom újjra nyomtattatni. — Hogy annál szerentsésebb végét érhetném igyekezetemnek; ennek előtte két három esztendővel hírül adtam vala, miben foglalatoskodnám, kérvén egyfzer 's mind a' nyelvünket előmozdítani kívánó Hazafiakat, hogy mivel mind a' két Hazában számosan találtnának még olly ritkább, isméretlenebb, 's tsak nem veszendőbe indultt; külömben pedig igaz Magyar eredetű szók, nevek 's a' t. mellyeket mind eddig ki nem nyomozhatam: ne sajnálnák azokat (rövideden melléjek vétvén a' magyarázatot, 's egy úttal a' velek-való élélt is) nékem ide Kálsára szabad postán meg-küldeni; hogy újjra kiadandó Szó-táromba bé-iktathassam. — Meg-újjítom azért Hazánk Magyar Tudósaihoz nyújtott kérésemet az említett ritkább szók-nak velem való közlésére; reménylem - is, hogy töllem, sőt édes Hazájoktól, nem fogják sajnálni kevés fáradságokat.

Baróti Szabó Dávid.